

✓ ثبت تنخواه گردان

۱ □ تنخواه گردان با مبلغ ثابت

۲ □ تنخواه گردان با مبلغ متغیر

● الف- تنخواه گردان با مبلغ ثابت:

در این روش، حداکثر مبلغ تنخواه گردان تعیین شده و طی چکی به مسوولین تنخواه گردان پرداخت می گردد. به عنوان مثال فرض کنید شرکت بهار با پرداخت مبلغ ۱۰۰۰۰۰ ریال به آقای الف تنخواه گردانی ایجاد نماید. در این موقع معادل مبلغ چک، حسابی به نام تنخواه گردان بدهکار و حساب بانک به همین مبلغ بستانکار می شود.

▼ ثبت فوق به شرح زیر است:

حساب تنخواه گردان ۱۰۰۰۰۰

حساب بانک ۱۰۰۰۰۰

بابت پرداخت به آقای الف جهت تنخواه گردان

مسئول از محل مبلغ دریافتی، هزینه های انجام شده را پرداخت و مدارک مثبت به این هزینه ها را جهت تجدید مبلغ تنخواه گردان به دایره حسابداری ارائه می نماید. دایره حسابداری پس از رسیدگی به مدارک و حصول اطمینان، چکی معادل هزینه های انجام شده صادر و به مسوول تنخواه گردان تسلیم می نماید.

✓ □ معمولاً مانده حساب تنخواه گردان در پایان دوره مالی یا هنگام تعویض متصدی تنخواه گردان به بانک یا صندوق واریز و اسناد هزینه های انجام شده توسط تنخواه به دایره حسابداری ارائه می گردد تا این هزینه ها به درستی در دوره مربوطه ثبت گردند. هرگاه تصمیم به افزایش تنخواه گردان گرفته شود، حساب تنخواه گردان یکبار دیگر معادل مبلغ دریافتی توسط مسوول تنخواه گردان، بدهکار و حساب بانک بستانکار می گردد. در هنگام کاهش مبلغ تنخواه گردان، حساب بانک یا صندوق یا هزینه ها بدهکار و معادل آن، حساب تنخواه گردان بستانکار می گردد.

● ب- تنخواه گردان متغیر

نوع دیگر تنخواه گردان بدین طریق است که مبلغی به عنوان تنخواه گردان طی چکی به مسوول تنخواه گردان پرداخت شده و هر بار که اسناد مربوط به هزینه ارائه می شود از حساب وی کسر می گردد. مبلغ پرداختی به مسوول تنخواه گردان بابت تجدید

آن، در هر بار معادل اسناد هزینه ارائه شده توسط وی می باشد. البته در این نوع تنخواه گردان پرداخت وجه لزوما همزمان با ثبت هزینه های انجام شده، نبوده، بلکه پرداخت وجه با درخواست از طرف مسوول تنخواه گردان صورت می گیرد. ثبت ایجاد تنخواه همانند ثبت اول در روش تنخواه با مبلغ ثابت می باشد.

✓ □ اما در صورت انجام هزینه ها توسط مسوول تنخواه گردان ثبت های زیر انجام می شود، برای مثال آقای الف در تاریخ ۱۸ فروردین اسناد و مدارک مثبتته ای دال بر انجام هزینه ملزومات به مبلغ ۱۴۰۰۰۰ ریال و تعمیرات وسائط نقلیه به مبلغ ۲۰۰۰۰۰ ریال به دایره حسابداری ارائه نمود. پس از بررسی مدارک فوق و حصول اطمینان از صحت مدارک، ثبت زیر در دفاتر شرکت صورت پذیرفت (فرض شده است که تنخواه گردانی به مبلغ ۵۰۰۰۰۰ ریال به آقای الف واگذار شده است):

حساب هزینه ملزومات ۱۴۰۰۰۰

حساب هزینه تعمیر وسائط نقلیه ۲۰۰۰۰۰

حساب تنخواه گردان ۳۴۰۰۰۰

بابت هزینه های انجام شده از محل تنخواه گردان

▪ □ حال چنانچه آقای الف وجه نقد درخواست نماید معادل مبلغ پرداخت شده به آقای الف حساب تنخواه گردان بدهکار و بانک بستانکار می گردد. فرض کنید آقای احمدی در تاریخ ۲۱ فروردین ماه مبلغ ۴۰۰۰۰۰ ریال وجه نقد درخواست نماید. ثبت لازم در این تاریخ به شرح زیر خواهد بود:

حساب تنخواه گردان ۴۰۰۰۰۰

حساب بانک ۴۰۰۰۰۰

پرداخت به آقای الف بابت تنخواه

به این ترتیب حساب تنخواه گردان مرتبا بدهکار و بستانکار می گردد. در پایان دوره مالی و در صورت تعویض متصدی تنخواه گردان مانند روش تنخواه گردان با مبلغ ثابت برخورد خواهد شد، توجه به این نکته که در صورت وجود اسناد هزینه ابتدا می بایست هزینه ها در دفاتر ثبت شده و سپس مراتب بعدی انجام شود.